

KNJIGA PROPOVJEDNIKOVA

GLAVA 1

Rije-i propovjednika sina Davidova cara u Jerusalimu.

1:2 Ta{tina nad ta{tinama, veli propovjednik, ta{tina nad ta{tinama, sve je ta{tina.

1:3 Kaka je korist ~ovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem?

1:4 Nara{taj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji uvijek.

1:5 Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi.

1:6 Vjetar ide na jug i obr}e se, i u obrtanju svom vra}a se.

1:7 Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunja; odakle teku rijeke, onamo se vra}aju da opet teku.

1:8 Sve je mu~no, da ~ovjek ne mo`e iskazati; oko se ne mo`e nagledati, niti se uho mo`e naslu{ati.

1:9 [to je bilo to }e biti, {to se ~inilo to }e se ~initi, i nema ni{ta novo pod suncem.

1:10 Ima li {to za {to bi ko rekao: vidi, to je novo? Ve} je bilo za vijekova koji su bili prije nas.

1:11 Ne pominje se {to je prije bilo; ni ono {to }e poslije biti ne}e se pominjati u onijeh koji }e poslije nastati.

1:12 Ja propovjednik bijah car nad Izrailjem u Jerusalimu;

1:13 I upravih srce svoje da tra`im i razberem mudro}u sve {to biva pod nebom; taj mu~ni posao dade Bog sinovima ljudskim da se mu~e oko njega.

1:14 Vidjeh sve {to biva pod suncem, i gle, sve je ta{tina i muka duhu.

1:15 [to je krivo ne mo`e se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojiti.

1:16 Ja rekoh u srcu svom govore}i: evo, ja postah velik, i pretekoh mudro}u sve koji bi{e prije mene u Jerusalimu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja.

1:17 I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumlje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu.

1:18 Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umno`ava znanje umno`ava muku.

GLAVA 2

Ja rekoh u srcu svom: daj da te oku{am veseljem; u`ivaj dobra. Ali gle i to bje{e ta{tina.

2:2 Smijehu rekoh: luduje}; i veselju: {ta to radi{?}

2:3 Razmi{ljah u srcu svom da pu{tam tijelo svoje na pi}e, i srcem svojim upravljaju}i mudro da se dr`im ludosti dokle ne vidim {ta bi dobro bilo sinovima ljudskim da ~ine pod nebom dok su `ivi.

2:4 Velika djela u~inih: sazidah sebi ku}e, nasadih sebi vinograde;

2:5 Na~inih sebi vrtove i vo}njake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnijeh;

2:6 Na~inih sebi jezera vodena da zaljevam iz njih {umu gdje rastu drveta;

2:7 Nabavih sebi sluga i slu{kinja, i imah sluga ro|enijeh u ku}i mojoj; i imah goveda i ovaca vi{e od svijeh koji bi{e prije mene u Jerusalimu;

2:8 Tako |er nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjeva~a i pjeva-ica i milina ljudskih, i sprava muzi-kih svakojakih.

2:9 I tako postah ve}i i silniji od svijeh koji bi}e prije mene u Jerusalmu; i mudrost moja osta sa mnom.

2:10 I {to god `eljahu o~i moje, ne branjah im niti ukra}ivah srcu svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veselja}e sa svakoga truda mojega, i to mi bija}e dio od svakoga truda mojega.

2:11 A kad pogledah na sva djela svoja {to uradi}e ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bje}e ta{tina i muka duhu, i nema koristi pod suncem.

2:12 Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumlje, jer {ta bi ~inio ~ovjek koji bi nastao poslije cara? {to je ve} u~injeno.

2:13 I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao {to je bolja svjetlost od mraka.

2:14 Mudri ima o~i u glavi, a bezumni ide po mraku; ali tako |er doznah da jednako biva svjema.

2:15 Zato rekoh u srcu svom: meni }e biti kao bezumniku {to biva; {ta }e mi dakle pomo}i {to sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je ta{tina.

2:16 Jer se ne}e spominjati mudrac kao ni bezumnik dovijeka; jer {to sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudrac umire kao i bezumnik.

2:17 Zato mi omrze `ivot, jer mi nije milo {to biva pod suncem, jer je sve ta{tina i muka duhu.

2:18 I omrze mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer }u ga ostaviti ~ovjeku koji }e nastati nakon mene.

2:19 I ko zna ho}e li biti mudar ili lud? i opet }e biti gospodar od svega truda mojega oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je ta{tina.

2:20 Zato do |oh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem.

2:21 Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je ta{tina i veliko zlo.

2:22 Jer {ta ima ~ovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem?

2:23 Jer su svi dani njegovi muka a poslovi njegovi briga; ni no}u se ne odmara srce njegovo. I to je ta{tina.

2:24 Nije li dakle dobro ~ovjeku da jede i pije i da gleda da mu je du{i dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Bo`ije.

2:25 Jer ko je jeo i u`ivao vi}e nego ja?

2:26 Jer ~ovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a grje{niku daje muku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je ta{tina i muka duhu.

GLAVA 3

Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.

3:2 Ima vrijeme kad se ra|a, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se ~upa posa|eno;

3:3 Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscje-ljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi.

3:4 Vrijeme pla~u i vrijeme smijehu; vrijeme ri-danju i vrijeme igranju;

3:5 Vrijeme kad se razme}e kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje;

3:6 Vrijeme kad se te~e, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se ~uva, i vrijeme kad se baca;

3:7 Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sa}iva; vrijeme kad se mu~i, i vrijeme kad se govori.

3:8 Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru.

3:9 Kaka je korist onome koji radi od onoga oko ~ega se trudi?

3:10 Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovi-ma ljudskim da se mu~e oko njih.

3:11 Sve je u~inio da je lijepo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne mo`e ~ovjek doku~iti djela koja Bog tvori, ni po~etka ni kraja.

3:12 Doznah da nema ni{ta bolje za njih nego da se vesele i ~ine dobro za `ivota svoga.

3:13 I kad svaki ~ovjek jede i pije i u`iva dobra od svakoga truda svojega, to je dar Bo`ji.

3:14 Doznah da {to god tvori Bog ono traje do vijeka, ne mo`e mu se ni{ta dodati niti se od toga mo`e {to oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali.

3:15 [to je bilo to je sada, i {to }e biti to je ve} bilo; jer Bog povra}a {to je pro{lo.

3:16 Jo{ vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbo`nost i mjesto pravde bezbo`nost.

3:17 I rekoh u srcu svom: Bog }e suditi pravdniku i bezbo`niku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu.

3:18 Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka.

3:19 Jer {to biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i ~ovjek ni{ta nije bolji od stoke, jer je sve ta{tina.

3:20 Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha i sve se vra}a u prah.

3:21 Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju?

3:22 Zato vidjeh da ni{ta nema bolje ~ovjeku nego da se veseli onijem {to radi, jer mu je to dio; jer ko }e ga dovesti da vidi {to }e biti poslije njega?

GLAVA 4

Opet vidjeh sve nepravde koje se ~ine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se ~ini nepravda, i nemaju ko bi ih potje{io ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im ~ine nepravdu; nemaju nikoga da ih potje{i.

4:2 Zato hvalih mrtve koji ve} pomrije{e vi{e nego `ive koji jo{ `ive.

4:3 Ali je bolji i od jednijeh i od drugijeh onaj koji jo{ nije postao, koji nije vidio zla {to biva pod suncem.

4:4 Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist ~ovjeku od bli`njega njegovoga. I to je ta{tina i muka duhu.

4:5 Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo.

4:6 Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu.

4:7 Opet vidjeh ta{tinu pod suncem:

4:8 Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i o~i njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a ne misli: za koga se mu~im i oduzimam svojoj du{i dobra? I to je ta{tina i zao posao.

4:9 Bolje je dvojici nego jednomu, jer imaju dobru dobit od svoga truda.

4:10 Jer ako jedan padne, drugi }e podignuti druga svojega; a te{ko jednomu! ako padne, nema drugoga da ga podigne.

4:11 Jo{te ako dvojica spavaju zajedno, grije jedan drugoga; a jedan kako }e se zgrijati?

4:12 I ako bi ko nadja~ao jednoga, dvojica }e mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako.

4:13 Bolje je dijete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se ve} ne zna pou~iti.

4:14 Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiroma{i.

4:15 Vidjeh sve `ive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje }e stupiti na njegovo mjesto.

4:16 Nema kraja narodu koji bija{e pred njim, a koji poslije nastanu ne}e se radovati njemu. I to je ta{tina i muka duhu.

GLAVA 5

^uvaj nogu svoju kad ide{ u dom Bo`ji, i pristupi da slu{a; to je bolje nego {to bezumni daju `rtve, jer ne znaju da zlo ~ine.

5:2 Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti {to pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemlji, zato neka bude malo rije~i tvojih.

5:3 Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih rije~i.

5:4 Kad u~ini{ zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; {to god zavjetuje{, ispuni.

5:5 Bolje je da ne zavjetuješ negoli da zavjetuješ pa ne ispuniš.

5:6 Ne daj ustima svojim da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred anđelom da je bilo nehotice. Zašto bi se gnjevio Bog na riječi tvoje i potro djelo ruku tvojih?

5:7 Jer kao što u mnoštvu sanova ima taštine, tako i u mnogim riječima; nego boj se Boga.

5:8 Ako vidiš gdje se čini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne čudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viših nad njima.

5:9 Ali je zemlja korisnija od svega; i car njevi služi.

5:10 Ko ljubi novce, neće se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, neće imati koristi od njega. I to je taština.

5:11 Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onih koji ga jedu; pa kaka je korist od toga gospodaru? osim što gleda svojim očima.

5:12 Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati.

5:13 Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem: bogatstvo koje se čuva na zlo onome čije je.

5:14 Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku.

5:15 Kao što je izačao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je dočao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj.

5:16 I to je ljuto zlo što odlazi kako je dočao; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar,

5:17 I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio?

5:18 Eto, vidjeh da je dobro i lijepo čovjeku da jede i pije i uživati dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebom za životu svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio.

5:19 I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da uživati i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Boga.

5:20 Jer se neće mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

GLAVA 6

Ima zlo koje vidjeh pod suncem i često je među ljudima:

6:2 Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživati, nego uživati drugi. To je taština i ljuto zlo.

6:3 Da bi ko rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kačem da je bolje nedonoči od njega.

6:4 Jer uzalud dođe i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno;

6:5 Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a uživati bolje nego onaj.

6:6 I da bi živio dvije tisuć godine, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto?

6:7 Sav je trud čovječji za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova.

6:8 Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati među živima?

6:9 Bolje je vidjeti očima nego li čeljeti; i to je taština i muka duhu.

6:10 [to je ko, davno je tijekom nazvan; i zna se da je čovjek i da se ne može suditi sjačim od sebe.

6:11 Kad dakle ima mnogo stvari koje umnožavaju taštinu, kaka je korist čovjeku?

6:12 Jer ko zna što je dobro čovjeku u životu, za malo dana taština života njegova, koji mu prolaze kao sjen? ili ko će kazati čovjeku šta će biti poslije njega pod suncem?

GLAVA 7

Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi.

7:2 Bolje je ići u kuću gdje je žalost nego gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga čovjeka, i ko je živ, slače srce svoje.

7:3 Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje.

7:4 Srce je mudrijeh ljudi u ku}i gdje je `alost, a srce bezumnijeh u ku}i gdje je veselje.

7:5 Bolje je slu{ati karanje mudroga nego da ko slu{a pjesmu bezumnijeh.

7:6 Jer kao {to pra{ti trnje pod loncem, tako je smijeh bezumnikov; i to je ta{tina.

7:7 Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopa~uje srce.

7:8 Bolji je kraj stvari nego po~etak joj; bolji je ko je strpljiva duha negoli ko je ponosita duha.

7:9 Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev po~iva u njedrima bezumnijeh.

7:10 Ne govori: {ta je to, te su pre|a{nji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pita{.

7:11 Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce.

7:12 Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je prete`nije znanje mudrosti tijekom {to daje `ivot onome ko je ima.

7:13 Pogledaj djelo Bo`ije; jer ko mo`e ispraviti {to on iskrivi?

7:14 U dobro vrijeme u`ivaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom zato da ~ovjek ne zna {ta }e biti.

7:15 Sva{ta vidjeh za vremena ta{tine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbo`nika koji dugo `ivi u svojoj zlo}i.

7:16 Ne budi suvi{e pravedan ni suvi{e mudar; za{to bi sebe upropastio?

7:17 Ne budi suvi{e bezbo`an ni lud; za{to bi umro prije vremena?

7:18 Dobro je da dr`i{ jedno a drugo da ne pu{ta{ iz ruke; jer ko se boji Boga izbavi}e se od svega.

7:19 Mudrost krijepi ~ovjeka vi{e nego deset knezova koji su u gradu.

7:20 Doista nema ~ovjeka pravedna na zemlji koji tvori dobro i ne grije{i.

7:21 Ne uzimaj na um sva{ta {to se govori, ako bi i slugu svojega ~uo gdje te psuje;

7:22 Jer srce tvoje zna da si i ti vi{e puta psovao druge.

7:23 Sve to ogledah mudro{u i rekoh: bi}u mudar; ali mudrost bje{e daleko od mene.

7:24 [to je tako daleko i vrlo duboko, ko }e na}i?

7:25 Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i izna|em mudrost i razum, i da poznam bezbo`nost ludosti i ludost bezumlja.

7:26 I na|oh da je gr~a od smrti `ena kojoj je srce mre`a i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, sa-uva}e se od nje, a grje{nika }e uhvatiti ona.

7:27 Gle, to na|oh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tra`e{i da razumijem.

7:28 Jo{ tra`i du{a moja, ali ne na|oh. ^ovjeka jednoga u tisu}i na|oh, ali `ene me|u svjema ne na|oh.

7:29 Samo, gle, ovo na|oh: da je Bog stvorio ~ovjeka dobra; a oni tra`e svakojake pomisli.

GLAVA 8

Ko je kao mudri? i ko zna {ta zna~e stvari? Mudrost prosvjetljuje ~ovjeku lice, a tvrdo}a lica njegova mijenja se.

8:2 Ja ti ka`em: izvr{uj zapovijest carevu, i to zakletve Bo`ije radi.

8:3 Ne budi brz da otide{ ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer }e u-initi {to god ho}e.

8:4 Jer gdje je god rije~ careva ondje je vlast, i ko }e mu re{i: {ta radi{?

8:5 Ko izvr{uje zapovjest, ne}e znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i na-in.

8:6 Jer sva~emu ima vrijeme i na-in; ali mnoga zla snalaze ~ovjeka,

8:7 [to ne zna {ta }e biti; jer kad }e {to biti, ko }e mu kazati?

8:8 ^ovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnijem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbo`nost ne izbavlja onoga u koga je.

8:9 Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve {to se radi pod suncem. Katkad vlada ~ovjek nad ~ovjekom na zlo njegovo.

8:10 I tada vidjeh bezbo`nike pogrebene, gdje se vratiše; a koji dobro ~injahu otidoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je ta{tina.

8:11 [to nema odmah osude za zlo djelo, zato srce sinova ljudskih kipi u njima da ~ine zlo.

8:12 Neka grje{nik sto puta ~ini zlo i odga|a mu se, ja ipak znam da }e biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegovoga.

8:13 A bezbo`niku ne}e biti dobro, niti }e mu se produljiti dani, nego }e biti kao sjen onome koji se ne boji lica Bo`ijega.

8:14 Ta{tina je koja biva na zemlji {to ima pravednika kojima biva po djelima bezbo`ni~kim, a ima bezbo`nika kojima biva po djelima pravedni~kim. Rekoh: i to je ta{tina.

8:15 Zato ja hvalih veselje, jer nema ni{ta bolje ~ovjeku pod suncem nego da jede i pije i da se veseli; i to mu je od truda njegovoga za `ivota njegovoga, koji mu Bog da pod suncem.

8:16 Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim {ta se radi na zemlji, te ni danju ni no}u ne dolazi ~ovjeku san na o~i,

8:17 Vidjeh na svijem djelima Bo`ijim da ~ovjek ne mo`e doku~iti ono {to se radi pod suncem, oko ~ega se trudi ~ovjek tra`e{i, ali ne nalazi, i ako i mudrac re~e da zna, ipak ne mo`e doku~iti.

GLAVA 9

Doista sve ovo slo`ih u srce svoje da bih rasvijetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Bo`ijoj, a ~ovjek ne zna ni ljubavi ni mr`nje od svega {to je pred njim.

9:2 Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbo`niku, dobromu i ~istomu kao ne~istomu, onome koji prinosi `rtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako grje{niku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve.

9:3 A to je najgore od svega {to biva pod suncem {to svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su `ivi, a potom umiru.

9:4 Jer ko }e biti izabran? U `ivijeh svijeh ima nadanja; i psu `ivu bolje je nego mrtvu lavu.

9:5 Jer `ivi znaju da }e umrijeti, a mrtvi ne znaju ni{ta niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio.

9:6 I ljubavi njihove i mr`nje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u ~emu {to biva pod suncem.

9:7 Hajde, jedi hljeb svoj s rado{u, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja.

9:8 Svagda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premi~e.

9:9 U`ivaj `ivot sa `enom koju ljubi{ svega vjeka svojega ta{tega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme ta{tine tvoje, jer ti je to dio u `ivotu i od truda tvoje kojim se trudi{ pod suncem.

9:10 Sve {to ti do|e na ruku da ~ini{, ~ini po mogućnosti svojoj, jer nema rada ni mi{ljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ide{.

9:11 Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrieh, ni hljeb do mudrieh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vje{tijeh, nego da sve stoji do vremena i zgone.

9:12 Jer ~ovjek ne zna vremena svojega, nego kao {to se ribe hvataju mre`om nesre}nom i kao {to se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi ~ovje~iji u zao ~as, kad navali na njih iznenada.

9:13 Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se u~ini velika:

9:14 Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i do|e na nj velik car, i opkoli ga i na~ini oko njega velike opkope.

9:15 A na|e se u njemu siromah ~ovjek mudar, koji izbavi grad mudro{u svojom, a niko se ne sje}aše toga siromaha ~ovjeka.

9:16 Tada ja rekoh: bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i rije~i se njegove ne slu{ahu.

9:17 Rije~i mudrieh ljudi valja s mirom slu{ati više nego viku onoga koji zapovijeda me|u ludima.

9:18 Bolja je mudrost nego oru`je ubojito; ali jedan grje{nik kvvari mnoga dobra.

GLAVA 10

Od mrtvijeh muha usmrđi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi.

10:2 Srce je mudromu s desne strane, a ludom je s lijeve strane.

10:3 Bezumni i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman.

10:4 Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavljaj mjesta svojega, jer blagost uklanja velike grijeh.

10:5 Ima zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogriješka koja dolazi od vladaoca:

10:6 Ludost se posla uje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu.

10:7 Vidjeh sluge na konjima, a knezovi idu pješice kao sluge.

10:8 Ko jamu kopa, u nju će pasti, i ko razvaljuje ogradu, ujeće ga zmija.

10:9 Ko odmiče kamenje, udariće se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih.

10:10 Kad se zatupi gvođe i otrice mu se ne naočtri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti.

10:11 Ako ujede zmija prije bakanja, ništa neće pomoći baka.

10:12 Riječi iz usta mudroga ljupke su, a bezumnoga prođiru usne njegove.

10:13 Poetak je riječi usta njegovijeh ludost, a svretak govoru njegovu zlo bezumlje.

10:14 Jer ljudi mnogo govori, a uvijek ne zna što će biti; i ko će mu kazati što će poslije njega biti?

10:15 Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad oti.

10:16 Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu!

10:17 Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju.

10:18 S lijenosti ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapljuje kuća.

10:19 Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli i, a novci vrše sve.

10:20 Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoj spava, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnije glas i što krila ima dokaza i riječi.

GLAVA 11

Baci hljeb svoj povrh vode; jer će ga na i poslije mnogo vremena.

11:2 Razdijeli sedmorici i osmorici; jer ne zna kako će zlo biti na zemlji.

11:3 Kad se napune oblaci, prosipaju da na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondje će ostati.

11:4 Ko pazi na vjetar, neće sijati, i ko gleda na oblake, neće eti.

11:5 Kako ne zna koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne zna djela Boga i kako tvori sve.

11:6 Izjutra sij sjeme svoje i uveče nemoj da ti poivaju ruke, jer ne zna šta će biti bolje, ovo ili ono, ili će oboje biti jednako dobro.

11:7 Slatka je svjetlost, i dobro je oči gledati sunce;

11:8 Ali da uvijek i mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijeh kako će ih biti mnogo, sve što je bilo bi ta tina.

11:9 Raduj se, mladi, za mladosti svoje, i neka se veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oči tvoje gledaju; ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud.

11:10 Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost ta tina.

GLAVA 12

Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego dođi dani zli i prispiju godine, za koje će reći: nijesu mi mile;

12:2 Prije nego pomrkne sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet dođi oblaci iza da da,

12:3 Kad }e drhtati stra`ari ku}ni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, {to ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore,

12:4 I kad }e se zatvoriti vrata s ulice, i slabiti zveka od mljevenja, i kad }e se ustajati na pti~ji glas i prestati sve pjeva~ice,

12:5 I visokoga mjesta kad }e se bojati i stra{iti se na putu, kad }e badem ucvijetati i skakavac ote`ati i `elja pro}i, jer ~ovjek ide u ku}u svoju vje~nu, i pokajnice }e hoditi po ulicama;

12:6 Prije nego se prekine u`e srebrno, ~a{a se zlatna razbije i raspe se vijedro na izvoru i slomi se to~ak na studencu,

12:7 I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati Bogu, koji ga je dao.

12:8 Ta{tina nad ta{tinama, veli propovjednik, sve je ta{tina.

12:9 A ne samo mudar bija{e propovjednik, nego jo{ i narod u~a{e mudrosti, i motre}i i istra`uju}i slo`i mnogo pri~a.

12:10 Stara{e se propovjednik da na|e ugodne rije~i, i napisa {to je pravo, rije~i istine.

12:11 Rije~i su mudrijeh ljudi kao `alci i kao klini udareni; rije~i onijeh koji ih slo`i{e dao je jedan pastir.

12:12 I tako, sine moj, ~uvaj se onoga {to je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo ~itanje umor je tijelu.

12:13 Glavno je svemu {to si ~uo: Boga se boj, i zapovijesti njegove dr`i, jer to je sve ~ovjeku.

12:14 Jer }e svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.